

Lihaveisekasvatus Eestis 2016

ELKS 2016 tegemistest ja plaanid
tulevikuks

Aldo Vaan

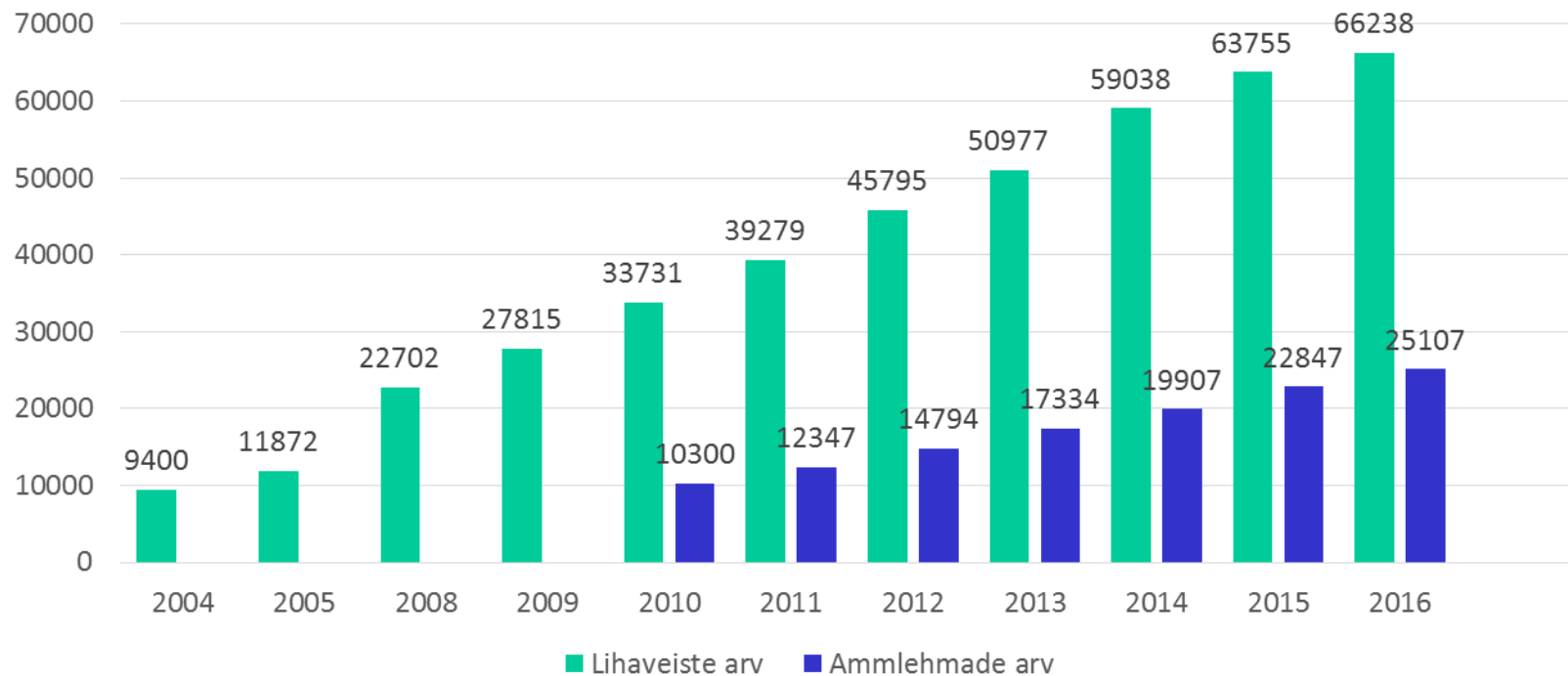
Lihaveiste arv tõuti(PRIA)

Tõug	Tõu nimetus	Lihaveiste arv		Ammlehmade arv	
		jaan	nov	jaan	nov
HF	HEREFORD	16374	17897	6422	7227
AB	ABERDIIN-ANGUS	15874	17467	6311	7067
LI	LIMUSIIN	11995	12766	4847	5235
SI	SIMMENTALI	7469	9434	2448	2897
CH	CHAROLEE	5105	6529	1768	2092
HC	SHOTI MÄGIVEIS	4971	5675	1685	1969
BA	AKVITEENI HELE	2345	2745	895	979
BB	BELGIA SININE	986	1009	357	348
GA	GALLOWAY	586	791	161	215
PI	PIMONTES	262	229	118	102
DE	DEXTER	96	141	30	54
AU	AUBRAK	68	119	27	31
GR	TIROOLI HALL	61	112	30	52
SA	SALERS	12	35	0	0
WA	WAGYU	4	4	0	0
KOKKU		66208	74966	25099	28270

Lihaveiste arv maakonniti PRIA

Maakond	Lihaveiste arv	Ammlehmade arv
KOKKU	74966	28270
SAAREMAA	10861	4087
LÄÄNEMAA	8758	3386
PÄRNUMAA	7441	2928
RAPLAMA	7386	2659
LÄÄNE-VIRUMAA	5928	2431
VILJANDIMAA	4954	1707
VALGAMAA	4595	1753
HIIUMAA	4583	1855
HARJUMAA	4423	1564
VÕRUMAA	4249	1630
JÄRVAMAA	3154	1130
JÕGEVAMAA	2425	967
IDA-VIRUMAA	2273	901
PÕLVAMAA	2162	710
TARTUMAA	1790	570

Lihaveiste arvud

Vasikate sünnid 2016 15.11.

Sünnikuu	Lehmikud	Pullikud	Kokku	Lehmikutest registris 15.11.2016 seisuga	Pullikutest registris 15.11.2016sei suga	Kokku registris 15.11.2016 seisuga
Jaanuar	470	455	925	388	319	707
Veebruar	663	697	1360	589	519	1108
Märts	2110	2044	4154	1901	1524	3425
Aprill	2751	2906	5657	2505	2351	4856
Mai	2185	2229	4414	2061	1972	4033
Juuni	1289	1400	2689	1244	1272	2516
Juuli	1000	1034	2034	973	979	1952
August	766	772	1538	741	723	1464
September	639	704	1343	617	668	1285
Oktoober	436	448	884	422	426	848
November	9	14	23	9	14	23
Detsember	0	0	0	0	0	0
KOKKU	12318	12703	25021	11450	10767	22217

Lihaveiste realiseerimine(PRIA)

Aasta	Tapetud Eestis Veised (pullid)	Eksport Veised arv (pullid)	Kokku arv
2011	4 864 (3 281)	3 229 (2 575)	8 093
2012	4 716 (2 993)	2 994 (1 904)	7 710
2013	5 298 (3 372)	2 757 (1 677)	8 055
2014	8 146(5 036)	6 849 (4101)	14 995
2015	9 523 (5 559)	9 423 (6 339)	18 946
2016(15.11.)	9222 (4928)	6396 (4184)	15618

Lihaveiste tapmine Eestis 2015

(15.11.2016) PRIA

Tapmise koht	Lehmikud	Lehmad	Pullid	Kokku
Tapamaja	1750 (1965)	1431 (1654)	4482 (4177)	7663 (7796)
Kohapeal	494 (456)	236 (219)	795 (751)	1525 (1426)
KOKKU	2244 (2421)	1667 (1873)	5277 (4928)	9188 (9222)

Veel 2016 andmeid

Hukkunud 289 lehma, 433 lehmikut, 302 pulli. Kokku 1024 looma 4,1% sündidest.

Kadunud 78 lehma, 145 lehmikut, 126 pulli. Kokku 349 looma. 1,4% sündidest.

Maheloomi 36071, neist 14679 ammalehma.

Lihaveiste eksport

2015(2016.15.11.)PRIA

Sihtriik	Pullid	Lehmikud	lehmad	Kokku
GRUUSIA	1(1)	0	0	1(1)
ITAALIA	0 (1)	0	0	(0) 1
RUMEENIA	0(0)	(27)	0 (0)	0(27)
BELGIA	147(134)	6 (23)	0(25)	153(182)
LIIBANON	173 (52)	1(0)	0 (0)	174(52)
HOLLAND	117(32)	68(12)	0(0)	185 (44)
UNGARI	271(49)	53(3)	5(0)	329(52)
LEEDU	237(155)	211(196)	34(38)	482(389)
SLOVEENIA	341(29)	200(17)	3(0)	544(46)
LÄTI	194 (232)	199(248)	349(271)	742(751)
TÜRGI	3194 (2396)	2	0	3194(2398)
POOLA	1662(1090)	1039 (689)	911(660)	3612(2439)
Kokku	6339 (4184)	1782 (1218)	1302 (994)	9423 (6396)

Lihaveiste import 2016

TÕUG	LEHM	LEHMIK	PULL	KOKKU
Aberdiin-angus	7	3	10	20
Aubrak		18		18
Akviteeni hele		10	3	13
Belgia sinine			1	1
Šarolee		20	6	26
Galloway	20	35		55
Tirootli hall	23	3		26
Šoti mägiveis			3	3
Hereford	5	11	1	17
Limusiin	4	30	23	57
Salers		4	2	6
Simmental	9	6		15 kokku 257

Maheloomad 2016 (15.11.)

Tõunimi	Lihaveiste arv	Ammlehmade arv
SAKSA ŠORTHORN	2	0
DEXTER	18	6
PIMONTES	21	13
SALERS	32	0
AUBRAK	39	18
TIROOLI HALL	101	48
BELGIA SININE	242	131
GALLOWAY	365	80
AKVITEENI HELEDAKARVALINE	572	252
SHOTI MÄGIVEIS E. KÖRGMAA VEIS	2755	949
CHAROLEE	3150	1067
SIMMENTALI	4175	1449
LIMUSIIN	5676	2470
ABERDIIN-ANGUS	8574	3707
HEREFORD	10349	4489
KOKKU	36071	14679

Seltsist

- Selts on loodud 2000 a.
- 2016.a algul oli Seltsi liikmete üldarv 341 liiget
- Momendil 355 füüsilist ja juriidilist isikut

2016.a. tegevused

Koolitused noorloomade ettevalmistuseks näitusteks
Maamess –noorpullide näitus ja oksjon (21 pulli),
lihaveseliha degusteerimine.

Luige Kevadnäitus mais.

Seltsi **suvepäevad** ja üldkoosolek Toosikannul

Õppereis **Saksamaale** 8.–13. juuli, limusiinikasvatajad
külastasid Rootsi farme 3.–7.august.

Järeda Talupäevad 30.juuli– noorte lehmikute(6
tõugu) näitus–konkurss.

Sännas 25.aug. lihavesiste müügipäev, Vianco 10.a.

Ülenurmel –lihavesiste näitus, austerlaste ja rootslaste
võõrustamine, parimate tunnustamine(Arti Silm)

2016.a. tegevused

Osavõtt:

Šaroleekasvatajate Maailmakongressist
Mehhikos (aprill)

Maailma herefordikasvatajate konverentsist
Uruguais (aprill)

Euroopa Anguse foorumist **Portugalis** (mai)

Õppereis **Saksamaale** (8.–13. juuli)

Limusiinikasvatajate tutvusreis **Rootsi**
(august). Šaroleekasvatajad sõidavad **Lätti**

Noorpullide testimine Keavas, algab detsembris

Turuolukord 2016.a.

Siseturul olukord **stabiilne**. Nõudlus kvaliteetsetele loomadele oli suurem kui pakkumine... hind (3.10...3.50 R3 rümp). Arke lihatööstus (BGB), Saaremaa Lihastööstus, Liivimaa Lihaveis. EU kesk. 3.64 EUR/kg 45.nädal

Eksportturg . Pullikute müügile on lisandunud **lehmikute** (aretusloomad ja tapaloomad)müük. **Pullikute eksport Türgi** suletud juuli-oktoober.

Hind 50-60 senti eluskaalu kg kohta **madalam** võrreldes talvega ja kevadega.

Hind sõltub tõust . 2.45-2.85 Eurot /kg.

Lehmikute hind :1500-2000 Eurot tiine mullikas. 500-650 eurot võõrutatud lehmiku hinnana on selgelt liiga vähe.

2016.a. lõpeb ammlehmatoetus väikestele karjadele. Mis saab TOP UP-st

Olulisi momente 2016.a.

- Maaeluministeeriumi eestvedamisel jätkus lihaveisesektori **visioonidokumendi** väljatöötamine, mis kinnitati ministri käskkirjaga 5.mail 2016
- Koostöös ETKÜ-ga jõuti 2016.a. aprillis otsusele lihaveiste **süsteemaatilise lineaarse hindamise** käivitumisest. EPJ on programmeerinud andmete „sisestusvahendi“. Esimeste karjade lineaarne hindamine.
- Muudeti **veeseadust**.... nüüd lubatud loomade karjatamine ka siseveekogude kallastel. Loodetavasti lubatakse järgmise seadusemuudatusega tahke sügavaallapanusõnniku(kuivaine 25%-st suurem) ladustamine kuni 24 kuuks kompostimise eesmärgil. Airi Külvet, Tenno Laanemets—Tubli töö komisjonis!

Kaks kanget Mehhikos

Maamess 2016

Suvepäevad Toosikannul

Lehmikute konkurss Jänedal 2016

Vägev Li pull Rootsist tuleb(i) Eestisse

Saksamaal 2016

Saksamaa väljanäitus

Saksamaa väljanäitus

Limusiininäitus Šveitsis

2016.a. parimad Ülenurmel

Lihaveiste pullide valiku koolituspäev Karitsu Rantšos

Lihaveiste lehmikute valiku koolituspäev Topi talus

Limusiinikasvatajad uue laudahoone avamisel Holvandis

Mis on plaanis 2017.a.

Maakondlikud koolitused jaanuaris... aprillis –
lihaseisekasvatuse tulukuse
arvestus, lihaseiste käitlemine ja näitusteks
ettevalmistus.

Lihaseiste noorpullide ja lehmikute(?) **näitus**
Maamessil .

Lihaseiste näitus Luige kevadlaadal, Jäneda
Talupäevadel ja Ülenurme sügisnäitusel
„Tõuloom 2017“

Seltsi suvepäevad (?) ja õppereis(?)

Lihaseiste lineaarse hindamise jätkumine ja
jõudluskontrolli parandamine.

Täna tähelepanu eest!

Aldo Vaan

ELKS juhatuse esimees

